

LEKCJA O SOLIDARNOŚCI GLOBALNEJ:

JAK NIE WCHODZĄC W POLITYKĘ ZMIENIĆ ŚWIAT?

Temat: **Jak pomagać innym? Jak być solidarnym globalnie?**

Obszar nauczania:

Wiedza o społeczeństwie

Treści nauczania zgodne z podstawą programową:

Szkoła gimnazjalna III etap edukacyjny

19. Relacje Polski z innymi państwami. Uczeń:

3) przedstawia relacje Polski z wybranym państwem na podstawie samodzielnie zebranych informacji

23. Problemy współczesnego świata. Uczeń:

2) uzasadnia potrzebę pomocy humanitarnej i angażuje się (w miarę swoich możliwości) w działania instytucji (także pozarządowych), które ją prowadzą;

Szkoła ponadgimnazjalna IV etap edukacyjny

6. Ochrona praw i wolności. Uczeń:

4) przedstawia na przykładach działania podejmowane przez ludzi i organizacje pozarządowe broniące praw człowieka; w miarę swoich możliwości włącza się w wybrane działania (np. podpisuje apel, prowadzi zbiórkę darów);

Lekcję można wykorzystać na zajęciach wychowawczych

Pytanie kluczowe: (do wyboru)

- 1) Jak nie wchodząc w politykę zmienić świat?
- 2) Czy byliśmy solidarni z Ukrainą?
- 3) Jak można okazać solidarność innym, kiedy dzielą nas tysiące kilometrów?
- 4) Czy, aby komuś okazać solidarność trzeba mieszkać obok niego ?
- 5) Co to jest solidarność globalna?

Cele lekcji

Uczeń/uczennica:

- poznaje sposoby i formy okazywania solidarności innym ludziom i narodom,
- umie zająć stanowisko w sprawie,
- pracuje zespołowo i dzieli się zadaniami.

Cele lekcji w języku ucznia/uczennicy:

Po dzisiejszych zajęciach:

- 1) będziesz znał/znała sposoby i formy okazywania solidarności innym ludziom,
- 2) będziesz umiał/umiała zająć stanowisko w sprawie i wyrazić swoje zdanie,

3) będziesz kształcić umiejętność pracy w zespole, a także będziesz dzielić się zadaniami.

Czas: 2 godziny lekcyjne (1 godzina lekcyjna w zależności od wykorzystania poszczególnych części lekcji i pracy z filmem)

Metody i formy pracy:

„światła”, rozmowa w parach, burza mózgów, mapa myśli, praca w grupach, praca z multimediami

Słowa kluczowe:

Solidarność globalna, Majdan, Ukraina, wydarzenia na Ukrainie

Przebieg zajęć

1.

Poproś uczniów, aby w Mapach Google <https://www.google.pl/maps/preview> (dostęp: 04.04.2014) odszukali Majdan w Kijowie. Wykorzystaj opcje Street View, a także zdjęcia tradycyjne i widok satelitalny <https://www.google.com/maps/place/Maidan/@50.4501,30.523399,17z/data=!4m2!3m1!1s0x40d4ce5007ce8455:0xcb8ab981175b5fad> (dostęp: 04.04.2014). Następnie poproś ich o skojarzenia na temat „**Majdanu w Kijowie**”. Skojarzenia możesz wypisywać w sposób tradycyjny na tablicy lub z wykorzystaniem chmury wyrazów. W tym drugim przypadku zastosuj jeden z programów:

- TagCrowd <http://tagcrowd.com/> (dostęp: 04.04.2014; możliwość wyboru języka polskiego);
- Wordle <http://www.wordle.net/create> (dostęp: 04.04.2014);
- ImageChef Word Mosaic http://www.imagechef.com/ic/word_mosaic/ (dostęp: 04.04.2014)

Połącz uczniów w dwójki i zleć im, aby porozmawiali wokół dwóch pytań:

- **Z jakimi wydarzeniami kojarzy wam się „Majdan w Kijowie”?**
- **Jakie zdarzenia miały tam miejsce?**

Tym razem również uczniowie mogą przygotować odpowiedź na pytania z wykorzystaniem chmury wyrazów. Zachęć ich do tego, a podczas omawiania powstałych prac zadaj uczniom pytania: Co było łatwe? Co było trudne?

Uwaga!

1. Uczniowie mogą odpowiadać na pytania pracując w parach i przeglądając mapy Google.
2. Do przygotowania zajęć możesz wykorzystać również samouczek <https://support.google.com/earth/answer/148176?hl=pl&rd=1> (dostęp: 04.04.2014).

Na zakończenie pracy w tej części zajęć podaj cele lekcji i sprawdź sposób ich zrozumienia za pomocą świateł (czerwona kartka „nie rozumiem”, zielona „rozumiem”, żółta „rozumiem częściowo”).

2.

Zaprezentuj uczniom fragment filmu „Zróbmy coś” Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka <http://youtu.be/UoSLf6aS-CA> (dostęp: 04.04.2014; czas 0:00 – 0:51) i zadaj im pytanie: **Czy można nie wchodząc w politykę zmienić świat?** I tym razem również poproś o odpowiedź stosując światła; z tym, że kartka zielona oznacza „tak”, czerwona „nie”; żółta „i tak i nie”.

Następnie poinformuj uczniów, że za chwile obejrzą fragment film (lub cały film) dotyczący tego problemu. Odtwórz fragment (0:00 – 8:14) filmu „Zróbmy coś” Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka <http://youtu.be/UoSLf6aS-CA> (dostęp: 04.04.2014; czas), a po zakończeniu emisji poproś uczniów o pierwsze refleksje. Np. zadaj pytania: **Co szczególnie zapamiętałeś?** lub **Jakie emocje wzbudził w Tobie fragment filmu?**

Uwaga!

W zależności od tego, czy zajęcia zostały zaplanowane na 45 min, czy 90 min (jedna, czy dwie lekcje) możesz wykorzystać cały film (23:33) „Zróbmy, coś” lub jego części (0:00 – 8:14). Pamiętaj zawsze, aby przed emisją fragmentu uczniowie obejrzelili początek, czyli 0:00 – 0:51.

Podziel uczniów na grupy i poproś, aby na podstawie filmu odpowiedzieli na pytanie. **Jak nie wchodząc w politykę zmienić świat?** Zadaniem uczniów będzie podanie konkretnych przykładów odwołując się do filmu. Zadanie uczniowie mogą wykonać w formie mapy myśli, a jako techniczną instrukcję do pracy pokaż im link <http://youtu.be/ZpvruFwRQR0> dostęp: 04.04.2014. Pamiętaj o wyznaczeniu czasu pracy.

Zleć zespołom, aby jeszcze raz obejrzały fragment filmu „Zróbmy, coś” <http://youtu.be/ZpvruFwRQR0> (dostęp: 04.04.2014) (czas: 13:10 – 19:20) i zastanowiły się, co jeszcze mogą dopisać do swojej mapy. Tym razem również wyznacz czas pracy, a po jego zakończeniu poproś o podzielenie się wiadomościami. Grupy kolejno będą przedstawiały – po jednej - uzyskane informacje; z tym, że nie są powtarzane te, które już wymieniły inne zespoły. Nauczyciel może zbierać rozwiązania zespołów w formie wspólnej notatki np. na tablicy interaktywnej.

Uwaga!

Nauczyciel może pracować z uczniami stosując Google Dysk i wówczas kolejne zespoły zapisując informacje na wspólnym dokumencie.

O pracy możesz przeczytać w samouczkach <https://support.google.com/drive/answer/2494822?hl=pl> (dostęp: 04.04.2014) lub

Możesz również poprosić uczniów, aby odszukali inne wyniki badań, zwróć jednak uwagę na ich aktualność.

Materiały z facebooka:

- <https://pl-pl.facebook.com/solidarnizukraina> (dostęp: 10.04.2014)
- <https://www.facebook.com/events/1442497525979983/> (dostęp: 10.04.2014)
- <https://www.facebook.com/solidarnoscukrainaPL> (dostęp: 10.04.2014)
- <https://pl-pl.facebook.com/events/395254067271655/?ref=22> (dostęp: 10.04.2014)
- <https://www.facebook.com/events/492521504201367/> (dostęp: 10.04.2014)
- <https://www.facebook.com/SolidarnoscUkraina> (dostęp: 10.04.2014)
- <https://www.facebook.com/events/250857565075514/> (dostęp: 10.04.2014)

W podsumowaniu zbierz refleksje i poproś o odpowiedzi na postawione wcześniej pytania, a także poproś o zapoznanie się z materiałami:

- <http://wiadomosci.wp.pl/kat,1342,title,W-calej-Polsce-trwaja-akcje-poparcia-dla-Ukrainy,wid,16421720,wiadomosc.html?ticaid=1128d0> (dostęp: 04.04.2014); informacje możesz odsłuchać
- <http://www.polskieradio.pl/7/1691/Artykul/1058405,Polacy-solidarni-z-Ukraincami-Kazdy-moze-pomoc> (dostęp: 04.04.2014)

Na zakończenie tej części zajęć zadaj uczniom pytanie: **Co to jest solidarność globalna?** i poproś, o krótką rozmowę w parach, a następnie

5.

Rozdaj parom kartki z rolami i poproś, aby w czasie słuchania wcielili się w te osoby, czyli słuchali z perspektywy tej konkretnej roli, którą otrzymali.

Przykładowe role:

- Mieszkasz w Polsce, a Twoje dziecko studiuje w Kijowie i tam obecnie mieszka
- Pracujesz w organizacji pozarządowej, która zajmuje się pomocą humanitarną.
- Jesteś przedsiębiorcą i masz dużą firmę przewozową.
- Jesteś działaczem Solidarności, który w latach 80-tych walczył w Polsce o prawo do życia w państwie demokratycznym.
- Jesteś uczniem, który chce zaangażować się społecznie.
- Twój syna pracuje, jako dziennikarz na Ukrainie i relacjonuje wydarzenia.
- Twoja sąsiadka jest posłanką.
- Jesteś przewodniczącym rady samorządu uczniowskiego, który chce zaangażować swoje koleżanki i kolegów.
- Jesteś młodym politykiem, który chce kandydować w najbliższych wyborach.

Uwaga!

Możesz dopisać inne role w zależności od zespołu klasowego.

Odtwórz wystąpienie jednej z kobiet <http://www.polskieradio.pl/5/3/Artykul/1055119,Rozpoczal-sie-szturm-na-Majdan-W-Kijowie-dochodzi-do-zamieszek> (dostęp: 04.04.2014), która na scenie ustawionej na majdanie apelowała: *Europa, świecie! Spójrzcie na ten Majdan. Powiedzcie nareszcie swoje słowo, że my tu, w centrum Europy, na początku XXI wieku mamy taką krwawą dyktaturę. Nie bądźcie obojętni! Ludzie, stoimy! Władzo, opamiętaj się!* (IAR)

Poproś uczniów o refleksje wokół pytań: **Jak czułeś się w tej roli? Co myślałeś? Co odpowiedziałbyś przemawiającej kobiecie?**

Uwaga!

Po zakończeniu tej części ćwiczenia pamiętaj o odczarowaniu uczniów z ról, które pełnili.

6.

W podsumowaniu zajęć zadaj pytanie: **Jak być solidarnym globalnie?** Daj uczniom czas na rozmowę w parze, a następnie w rundce poproś każdego z uczniów o odpowiedź.